

Glazbena škola Požega

Vjekoslava Babukića 27,

34000 Požega;

OIB: 66126349205

Na temelju članka 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi i članka 85. i 125. Statuta Glazbene škole Požega Školski odbor na prijedlog ravnatelja donosi:

PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU SUICIDALNOSTI UČENIKA

1. UVOD

Suicid ili samoubojstvo je svjesno i namjerno oduzimanje vlastitog života. Suicidalnost se odnosi na heterogenu skupinu manifestacija koje uključuju misli o suicidu, suicidalne prijetnje, suicidalne planove, pokušaje suicida te izvršeni suicid. Suicid je tragičan događaj za obitelj, zajednicu i cijelo društvo. Suicidalne ideje i namjere predstavljaju ozbiljnu indikaciju ugroze vlastitog života. Svaku izrečenu ideju i/ili namjeru počinjenja suicida treba shvatiti ozbiljno.

2. CILJ PROTOKOLA

Cilj ovog protokola je upoznati odgojno-obrazovne djelatnike s postupcima i pravilima postupanja u slučaju pojave suicidalnih ponašanja učenika u školi. Navedeni postupci trebali bi pomoći odgojno-obrazovnim djelatnicima da pravovremeno prepoznaju probleme mentalnog zdravlja učenika, pruže adekvatnu podršku i pomoć djetetu i roditelju, upute dijete i roditelje na daljnju stručnu pomoć te provode preventivne aktivnosti s ciljem jačanja zaštitnih čimbenika u razvoju problema mentalnog zdravlja.

3. SAZNANJA O SUICIDALNIM MISLIMA / PRIJETNJAMA / PLANOVIMA / POKUŠAJIMA UČENIKA

- U situaciji kada je učenik sam povjerio nastavniku da ima suicidalne misli, nastavnik provodi individualni razgovor s učenikom te obavještava odmah stručnu službu škole i ravnatelja o svim saznanjima koje je dobio od učenika.
- Ukoliko likovni izričaj ili pisani oblici (sastavci, zadaćnice ili drugi kreativni uradci...) ukazuju na postojanje depresivnih i suicidalnih ideja ili su uznemirujući po sadržaju, nastavnik je o tome dužan obavijestiti stručnu službu škole koja će provesti razgovor s učenikom.
- U situaciji kada nastavnik dobije informaciju od druge djece ili neke treće strane kako određeni učenik ima suicidalne misli ili planove o tome će obavijestiti stručnu službu škole koja će

razgovarati s učenicima. O događaju i postupanjima nastavnik je dužan napisati službenu bilješku.

4. POSTUPNJE U SLUČAJU SUICIDALNIH IDEJA UČENIKA

- Svaku izrečenu suicidalnu ideju treba shvatiti ozbiljno.
- Kada djelatnik škole dobije saznanja o suicidalnim idejama učenika, dužan je o tome informirati stručnu službu škole i ravnatelja.
- Stručna služba škole dužna je o tome informirati roditelje učenika, osim u slučaju procjene da bi to moglo pogoršati situaciju ili dodatno ugroziti dijete (sumnja na zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta). U tom slučaju škola je dužna obavijestiti Hrvatski zavod za socijalni rad. Prije razgovora s roditeljima, s učenikom se dogovara način obavješćavanja i dijeljenja informacija s roditeljima.
- O svim saznanjima škola obavještava školskog liječnika i dogovara upućivanje na vanjske institucije.
- U školi je roditeljima potrebno dati informaciju o traženju liječničke i stručne pomoći za dijete u vanjskim institucijama te ih primarno uputiti na obavljanje psihijatrijskog pregleda za učenika.

5. POSTUPANJE U SLUČAJU NAMJERA POČINJENA SUICIDA

Namjera počinjenja suicida predstavlja nadgradnju suicidalnih ideja na način da se značajno povećava vjerojatnost da će osoba pokušati počiniti suicid. Namjerom počinjenja suicida smatra se svaki opis načina ili plana počinjenja suicida kao i svaka druga naznaka da će doći do pokušaja počinjenja suicida. Namjera počinjenja suicida se može očitovati u: iznenadnom opraštanju od bliskih osoba i okoline, izjava poput "Planiram si oduzeti život.", "Već znam (ili opis načina) na koji način si želim oduzeti život", konkretne pripreme za počinjenje suicida, itd. Nestručne osobe ne smiju ulaziti u procjenu ozbiljnosti namjere, tj. opasnosti od počinjenja suicida, nego se prema svakoj namjeri počinjenja suicida odnose kao da je riječ o ozbiljnoj namjeri visokog rizika.

- U slučaju saznanja o suicidalnim namjerama učenika, nastavnik će odmah obavijestiti stručnu službu i ravnatelja škole.
- Nastavnik i stručni suradnik će obaviti informativni i savjetodavni razgovor s učenikom koji je na neki način izrazio postojanje suicidalnih misli i/ili namjera i/ili ranijih suicidalnih pokušaja.
- Stručni suradnik će učenika upoznati s obvezom informiranja roditelja s obzirom na težinu njegove izjave, čak i u slučaju učenikova mogućega ublažavanja izjave ili objašnjavanja u kontekstu šale, kolokvijalnog izražavanja ili komunikacijskog stila. Škola neće obavijestiti roditelje jedino u slučaju procjene da bi to moglo pogoršati situaciju ili dodatno ugroziti dijete (sumnja na zlostavljanje ili zanemarivanje djeteta). U tom slučaju škola je dužna obavijestiti Hrvatski zavod za socijalni rad.
- Stručni suradnik će žurno i bez odgode obavijestiti roditelje/skrbnike o informacijama koje je dobio od učenika i/ili djelatnika škole te ih savjetovati o institucijama pružateljima zdravstvene zaštite i podrške uz obvezu povratne informacije o učinjenom.
- Učenik koji je izrazio namjeru počinjenja suicida treba biti pod nadzorom, ne smije ga se ostavljati samog, potrebno je razgovarati s njim na miran način, slušati ga, ne osuđivati i pokazati mu razumijevanje i empatiju.

- Škola je dužna na bilo kakvu sumnju o namjeri počinjenja suicida bez odgode kontaktirati nadležnu zdravstvenu službu, odnosno hitnu medicinsku pomoć, a koja će potom postupiti sukladno pravilima struke.
- Svaki slučaj iskazivanja suicidalnih ideja i namjere počinjenja suicida škola će dostaviti na znanje i eventualno postupanje Hrvatskom zavodu za socijalni rad i liječniku školske medicine, a po potrebi i nadležnom upravnom tijelu i policiju.

6. PROTOKOL NAKON POVRATKA UČENIKA S LIJEČENJA U ŠKOLU

- Učenik se uključuje u školu kada se procjenjuje da se stanje stabiliziralo i da može sudjelovati u aktivnostima i održavati barem minimalne kontakte s vršnjacima i odraslima.
- Škola je dužna upoznati se s osnovnim informacijama, ispitati što je prethodilo kriznom događaju, odnosno pokušaju suicida, na što je osobito potrebno obraćati pažnju, doznati uzima li učenik neke lijekove i u koju vrstu tretmana je uključen nakon povratka s liječenja.
- Potrebno je održati sastanak s roditeljima i učenikom prije povratka učenika u školu. Razgovarati s učenikom što misli koja podrška mu je potrebna prije povratka u školu. Pitati ga što bi želio da se kaže ostalim učenicima. Saznati koji učenici su mu kontakt sa školom. Uključivanje učenika u planiranje povratka u školu je korisno jer izravnim uključivanjem učenik dobiva osjećaj kontrole.
- Odrediti osobe u školi kojima se učenik može obratiti kada se loše osjeća (neka ih učenik sam imenuje).
- Upoznati Razredno vijeće o stanju učenika, pružiti informacije nastavnicima koje su im potrebne za razumijevanje učenikovih potreba i načinima pružanja obrazovne, socijalne i emocionalne podrške nakon povratka učenika u školu.
- Razgovarati s ostalim učenicima prije povratka učenika s liječenja u školu, raspraviti njihove osjećaje u vezi povratka u razredni odjel, savjetovati ih kako se odnositi prema njemu, što bi ih u njegovom ponašanju trebalo zabrinuti, kako mu razredni odjel može biti podrška. Biti oprezan da se ne naruši povjerljivost i razmisliti na koji način spriječiti ili prekinuti širenje glasina u školi.
- Podsjetiti učenike da ne komentiraju teškoće učenika s mentalnim zdravljem jer tako krše pravo svakog učenika na povjerljivost.
- Pratiti stanje i funkcioniranje djeteta. Kontaktirati redovito roditelje i informirati ih o pozitivnim aspektima funkcioniranja učenika, ali i o znakovima za zabrinutost i pažnju.
- Otvoreno razgovarati s učenikom u slučaju pogoršanja stanja njegovog mentalnog zdravlja.
- Educirati nastavnike o znakovima upozorenja, upoznati ih s mogućim pojavama u ponašanju učenika koji se vratio s liječenja (kašnjenje na nastavu, rastresenost, pospanost, umaranje - to mogu biti i nuspojave lijekova ako ih učenik uzima).
- Smanjiti stres kod učenika (rokovi, načini odgovanja, održavanja individualne nastave, rasterećenje).
- Ako je potrebno, dogovoriti dodatni rad učenika s nastavnicima i vršnjačku pomoć.
- Pratiti svakodnevne dolaske učenika u školu i odlaske iz škole

7. POSTUPANJE U SLUČAJU SUICIDA

- U slučaju saznanja o počinjenju suicidu učenika škole, djelatnici škole dužni su odmah o tome izvijestiti ravnatelja i stručnoga suradnika škole.

- Ravnatelj i stručni suradnik utvrđuju potrebu za kriznom intervencijom te u tu svrhu aktiviraju Tim za psihološke krizne intervencije i dostavljaju osnovne podatke o kriznom događaju:
 - a) Što se dogodilo?
 - b) Kada se dogodilo?
 - c) Gdje se dogodilo?
 - d) Broj ljudi uključenih u događaj?
 - e) Tko je bio izravno i neizravno uključen u događaj?
 - f) U kakvu su stanju, kako reagiraju, gdje se nalaze ti ljudi?
 - g) Je li neka od hitnih službi već intervenirala (policija, hitna medicinska pomoć)?
 - h) Je li u ustanovi već nešto učinjeno radi ublažavanja psiholoških posljedica posljedica?
- Ravnatelj škole informira o kriznom događaju i podnosi zahtjev za pokretanje krizne intervencije Ministarstvu znanosti i obrazovanja na adresu e-pošte: krizne-intervencije@mzo.hr ili na broj telefona: 01 4594 461.
- Prije dolaska Tima za psihološke krizne intervencije, stručni suradnik i ravnatelj ulaze u razred učenika koji je počinio suicid te potiču komunikaciju o kriznom događaju i njegovim posljedicama na psihičko stanje svih učenika u razredu.
- Stručni suradnik individualno ili grupno razgovara sa svim učenicima kod kojih se primijeti izostanak socio-emocionalnih vještina potrebnih za nošenje s nesretnim događajem.

8. RIZIČNI ČIMBENICI ZA POKUŠAJ SUICIDA

- prethodni pokušaj suicida
- samoozljeđivanje
- sadašnji ili raniji psihički poremećaj: depresija, zlouporaba/ovisnost o alkoholu i drogama, posttraumatski stresni poremećaj, poremećaj hiperaktivnosti i deficita pažnje, poremećaj ponašanja, poremećaj prehrane, psihotični poremećaj
- simptomi: beznadnost, bezvrijednost, agitacija (nemir), anksioznost/panika, nesanica, anhedonija, impulzivnost, imperativne halucinacije
- suicid ili mentalni poremećaj u obitelji
- promjene u zdravstvenoj skrbi: otpust s bolničkog liječenja, promjena terapeuta
- traumatska iskustva: vršnjačko zlostavljanje, seksualno, fizičko ili psihičko zlostavljanje, zanemarivanje
- izloženost suicidu vršnjaka
- deficit socijalnih vještina, vještina rješavanja problema i konflikata, donošenja odluka
- problemi vezani uz spolni identitet
- dostupnost letalnih sredstava: vatreno oružje, lijekovi
- tjelesna bolest ili kronična bol.

9. ZNAKOVI UPOZORENJA ZA SUICID

Znakovi upozorenja su naznake da bi osoba mogla pokušati ili počiniti suicid neposredno ili u bliskoj budućnosti. 9 od 10 adolescenata koji izvrše suicid pokazuje neke znakove upozorenja uživo ili online prije suicida. Prevencija suicida treba uključivati poznavanje znakova upozorenja za suicid kod djece i adolescenata.

Znakovi upozorenja mogu biti:

- depresivno ili razdražljivo raspoloženja, promjene raspoloženja
- beznadnost, bezvrijednost, besperspektivnost, besmisao
- ljutnja, bijes, želja za osvetom, hostilnost
- zlouporaba ili ovisnost o alkoholu ili drogama
- gubitak interesa za ugodne aktivnosti
- smanjena razina aktivnosti
- izolacija od drugih osoba
- promjene spavanja i apetita (povećanje ili smanjenje)
- teškoće pažnje, distraktibilnost, pad u školskom uspjehu
- nemir, agitacija
- prkosljivost, impulzivnost, ispadi bijesa, bježanje od kuće
- misli, izjave, pisanje i crteži o smrti
- izjave "Još malo i više neću nikome biti problem", "Ionako ništa nije važno", "Ništa ne vrijedi", "Više se nećemo vidjeti"
- izjave "Ja sam najgora osoba na svijetu" ili "Osjećam se trulo iznutra"
- poklanjanje stvari
- sakupljanje lijekova, ispitivanje o ili traženje oružja, nabava užeta
- penjanje na visoke zgrade, mostove, litice
- iznenadno vedro raspoloženje nakon perioda depresije može značiti da je mlada osoba donijela odluku za riješiti sve svoje probleme tako da si oduzme život

10. ULOGA ŠKOLE U OPORAVKU UČENIKA NAKON SUICIDALNE KRIZE

- Osobe koje rade s djecom u različitim ustanovama (obrazovni sustav, sustav socijalne skrbi i dr.) imaju važnu ulogu u prepoznavanju problema mentalnog zdravlja kod djece i adolescenata zbog vremena i aktivnosti koje djeca provode u tim ustanovama.
- Edukacija osoba koje rade s djecom je važna kako bi bili u mogućnosti razlikovati normalna odstupanja u ponašanju i naznake problema mentalnog zdravlja te potaknuti upućivanje djeteta na daljnju stručnu pomoć.
- Osobe koje rade s djecom bi trebale bi imati vještine komunikacije s djecom i roditeljima o mentalnom zdravlju kao dijelu cjelokupnog zdravlja te upućivanja na daljnju stručnu pomoć (savjetovišta za mentalno zdravlje, liječnik primarne zdravstvene zaštite, hitna ambulanta).
- Škola ima važnu ulogu u prepoznavanju znakova upozorenja za suicid te usmjeravanju učenika prema pružanju stručne pomoći.
- U školi je važno provoditi psihoedukaciju djelatnika, ali i učenika o očuvanju mentalnog zdravlja djece i mladih.

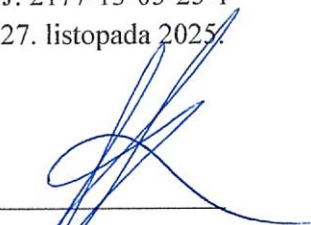
11. ZAVRŠNE ODREDBE

Svi zaposlenici Škole dužni su postupati u skladu s odredbama ovoga Protokola. Ravnatelj je dužan informirati zaposlenike o Protokolu.

KLASA: 011-03/25-03/6

URBROJ: 2177-13-05-25-1

Požega, 27. listopada 2025.

ravnatelj
Alen Kovačević, mag. mus.

predsjednik Školskog odbora
Saša Botički, prof. savjetnik